
BIULETYN

POLSKIEGO TOWARZYSTWA MECHANIKI TEORETYCZNEJ I STOSOWANEJ

NR 1

WARSZAWA, LUTY 1962 r.

I. KOMUNIKATY ORGANIZACYJNE

Zebrań Zarządu Głównego P. T. M. T. S. w dniu

28 stycznia 1962 r.

W zebraniu wzięli udział członkowie Zarządu Głównego oraz przedstawiciele siedmiu Oddziałów. Przedstawiciel Oddziału Szczecińskiego nie przybył na zebranie.

Po przyjęciu protokółów poprzednich zebrań, Sekretarz Generalny - doc.dr Z. Olesiak przedstawił sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1961. Sprawozdanie zawiera zestawienia liczby członków P.T.M.T.S. oraz liczby zebrań organizacyjnych i naukowych, dane dotyczące sympozjów i konferencji naukowych, omówienie konkursów na prace naukowe i akcji wydawniczej.

Sprawozdanie finansowe za rok 1961 złożył Skarbnik Z.G. doc.dr A. Kacner.

Po przedyskutowaniu i przyjęciu obu sprawozdań doc.dr Z. Olesiak zreferował plan działalności Towarzystwa na rok 1962, opracowany na podstawie planów nadesłanych przez Oddziały.

Szczególnie obszernie przedyskutowano zgłoszony przez prof.dr W. Nowackiego, plan sympozjów naukowych w Oddziałach P.T.M.T.S. na lata 1962 + 63. Postanowiono odbyć specjalne zebranie koordynacyjne z przedstawicielami Oddziałów po rozpatrzeniu przez Zarządy Oddziałów przedstawionych im propozycji i zgłoszeniu przez nie wniosków dotyczących terminów poszczególnych sympozjów. Prof.dr W. Nowacki wysunął sugestię, aby Oddziały w Krakowie i w Warszawie zorganizowały sympozja jeszcze w roku 1962.

Doc.dr Z. Olesiak w uzgodnieniu ze Skarbnikiem doc.dr A. Kacnerem zgłosił wniosek przyznania podwyżki wynagrodzeń pracownikom administracyjnym Oddziałów.
Wniosek przyjęto.

Prof.dr W. Nowacki przypomniał o tym, że Towarzystwo przyznało dotychczas godność członka zagranicznego P.T.M.T.S. tylko jednej osobie, a mianowicie prof.dr B.R. Seth'owi /India/ i stwierdził, że należy poczynić kroki w kierunku pozyskania dalszych członków zagranicznych P.T.M.T.S.

Liczba członków P.T.M.T.S.

W sprawozdaniu Sekretarza Generalnego złożonym na zebraniu w dniu 26 stycznia b.r. znajduje się następujące zestawienie ilustrujące wzrost liczby członków Towarzystwa.

Oddział	koniec roku 60	koniec roku 61	przybyło ubyło
Gdańsk	42	39	- 3 x/
Gliwice	34	50	+ 16
Kraków	37	48	+ 11
Łódź	16	22	+ 6
Poznań	29	28	- 1 x/
Szczecin	15	17	+ 2
Warszawa	92	101	+ 9
Wrocław	18	36	+ 18
	283	341	+ 58

x/ Skreślono z listy członków P.T.M.T.S. osoby nie płacące składek.

Zestawienie zebrań organizacyjnych i naukowych w roku

1961

Zjazd Delegatów	1
Zebrania Zarządu Głównego	2
" Prezydium Z.G.	3
" Głównej Komisji Rewizyjnej	3
" Zarządów Oddziałów	46
Walne Zgromadzenia Oddziałów	8
Zebrania Naukowe w Oddziałach P.T.M.T.S.	62
Konferencja Naukowa, Środowiskowa Oddziałów Gliwickiego i Wrocławskiego	1
Symposium naukowe Oddziału Wrocławskiego	1

Razem 127

II. KOMUNIKATY O DZIAŁALNOŚCI

NAUKOWEJ ODDZIAŁÓW

Tablica zebrań naukowych w roku 1961

Oddział	liczba zebrań				Razem	liczba uczestników	liczba dyskusyj
	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.			
Gdańsk	2	1	-	3	50	16	
Gliwice	3	3	-	3	90	58	
Kraków	4	4	-	5	113	66	
Łódź	3	-	-	1	4	98	
Poznań	5	-	-	2	7	108	
Szczecin	2	2	-	2	6	84	
Warszawa	3	3	-	-	6	130	
Wrocław	2	3	-	9	14	351	
	22	17	1	19	62	1.535	
						338	

Zabrania naukowe w Oddziałach P. T. M. T. S.

Data	prelegant	temat	liczba uczestników	liczba dyskusyj
<u>Oddział w Gliwicach</u>				
26.10.61	mgr J. Abkamo-wiss Ledwoń	Z zagadnień kształtowania akustycznego hał turbina w elektrowniach	34	10
23.11.61	mgr J. Marszał	Ruch mas w przekładniach zębatych	25	2
21.12.61	dr. T. Świercz	Określenie stopnia zmęczenia stali 35	26	5

Oddział w Krakowie

4.10.61	doc. dr J. Murzewski	Sprawozdania z konferencji RIEM w Pradze		
	doc. dr M. Życzkowski	Sprawozdania z konferencji ZMOC w Olsztynie	17	12
	doc. dr R. Ciesielski	Sprawozdania z konferencji Komitetu Inżynierii Łądowej PAN w Krynicy		
25.10.61	dr H. Pohl /NRD/	Doświadczalne badania połączeń spawanych	18	11
8.11.61	prof. dr A. Sakustowicz	Niektóre uwagi o stanie napięcia wewnątrz kuli ziemskiej		
	prof. dr J. Litwiniszyn i dr W. Bodziony	Metamorficzny model zjawiska kof. matacji cząstek stałych, zawieszonych w cieczy płynącej przez porowaty ośrodek	15	15

Data	prelegent	temat	liczba uczestników	liczba dyskutan- tów
<u>Oddział w Krakowie c.d.</u>				
6.12.61	doc. dr L. Müller /Gliwice/	Z doświadczeń za- stępczości anali- zy wymiarowej w mechanice	11	9
19.12.61	dr Z. Bychawski	Wyboczenie płyt kołowych przy uwzględnieniu pełzania	20	11
<u>Oddział w Łodzi</u>				
8.12.61	mgr T. Galkiewicz	Stateczność skre- sanej powłoki cy- lindrycznej	13	3
<u>Oddział w Poznaniu</u>				
26.10.61	mgr J. Stefaniak	Naprężenia ciepł- ne w przestrzeni sprężystej	17	5
9.11.61	mgr J. Stefaniak	Naprężenia ciepł- ne w półprzestrze- ni sprężystej	10	4
<u>Oddział w Szczecinie</u>				
23.10.61	dr J. Sułowski	Statyka kesonów przestrzennych	15	5
4.12.61	doc. dr L. Martini	Wyznaczenie cięż- aru własnego konstrukcji sta- lowej na podsta- wie analizy wy- miarowej	20	6
<u>Oddział we Wrocławiu</u>				
9.10.61	dr R. Wyszniński	Badania wpływu zjawisk zachodzą- cych w strumieni- cy wodnej na jej sprawność	20	5

Data	prelegent	temat	Liczba uczestników	Liczba dyskusyj
<u>Oddział we Wrocławiu s.d.</u>				
13.11.61	dr J. Stańda	Związki progowe do pomiaru natężenia przepływu w rurach o przekrojach prostokątnych		
	dr P. Próchniak	Powłoka walcowa z płytą kołową na podłożu sztucznym		
	mgr H. Boroeh	Obliczenia statyczne powłoki stożkowej z uwzględnieniem sprężystego zsuwania brzegu	25	12
27.11.61	dr P. Próchniak	Zagadnienie współpracy płyty prostokątnej z warstwą zewnętrzną o różnych wydłużeniach początkowych		
	mgr H. Boroeh	Rozwiązanie niektórych zagadnień brzegowych równań biharmonowej teorii prostokątnych powłok sprężystych		
	mgr B. Okoźow	Zagadnienie reostateczności płyt	21	8

Liczbowy plan zebrań naukowych na rok 1962

Oddział w Gdańsku	-	6
" w Gliwicach	-	8
" w Krakowie	-	10
" w Łodzi	-	9
" w Poznaniu	-	10
" w Szczecinie	-	9
" w Warszawie	-	8
" we Wrocławiu	-	8

R a z e m 68

Planowana tematyka zebrań naukowych w Szczecinie

I kwartał

1. doc. A. Radzikowski - Zagadnienia budowy wodnych na terenach podlegających osiadaniom /styczeń/
2. doc.dr L. Martini - Kryteria minimalistyczne w wymiarowaniu konstrukcji /luty/

II kwartał

1. mgr J. Dętkowiński - Określenie siły poprzecznej przy ściskaniu według teorii drugiego rzędu /maj/
2. mgr Z. Zubrowski - Modelowanie sił objętościowych w elastooptyce /kwiecień/
3. mgr Z. Paczkowski - Z zagadnień statyki i stateczności konstrukcji kablo-betonowych /czerwiec/

III kwartał - okres wakacyjny

IV kwartał

1. prof.dr K. Lisowski - Dynamika sztormowego układu barycznego /październik/
2. mgr Z. Satkiewicz - Stateczność skarp /listopad/
3. dr Z. Wisniewski - Teoria betonu jako sprzężony problem chemo-termo-mechaniczny /grudzień/.

Konkursy na prace naukowe

Konkursy na prace naukowe odbyły się w roku 1961 w Oddziale Gliwickim /Biuletyn Nr 4/1960 oraz Nr 2/1961/, Oddziale Krakowskim, Oddziale Warszawskim /Biuletyn Nr 3/1961/ i Oddziale Wroczawskim.

Oddział Krakowski ogłosił na podstawie uchwały Zarządu Oddziału z dnia 8.9.1961 konkurs naukowy dla członków Oddziału Krakowskiego P.T.M.T.S. nie będących samodzielnymi pracownikami naukowymi, na najlepszą pracę z dziedziny mechaniki teoretycznej i stosowanej.

Jury konkursu w składzie prof.dr Antoni Szustowicz, prof.dr Stanisław Gołąb i doc.dr Janusz Murzewski dokonało w dniu 18.12.61 ostatecznej oceny prac konkursowych i przyznało trzy równorzędne nagrody pieniężne po zł. 1.000.- uczestnikom konkursu: dr Jakubowi Bodzionemu za pracę "Mathematische Erfassung des Siebvoranges", /Bergakademie 2/1961/, dr Zbigniewowi Bychawskiemu za pracę "Badania stateczności przy pełzaniu płyt w zakresie małych i dużych ugięć - część I - płyty kołowe" i dr Stefanowi Piechnikowi za pracę "Steady-state Creep of Solid Bar Under Combined Load. Part.I".

Oddział Warszawski

Warunki konkursu /Biuletyn Nr 3/1961/ zostały złagodzone /pismo Zarządu Oddziału Warszawskiego z dnia 22.11.1961/ i do konkursu dopuszczono prace niepublikowane, lub opublikowane po 1 stycznia 1961 r., przy czym termin składania prac przedłużono do 30 listopada 1961 r.

Na konkurs wpłynęły następujące prace:

1. M. Żórawski - "Pewne zagadnienia z zakresu zginania, drgań oraz jednoczesnego zginania i ściskania prętów lepko-sprężystych" /Arch. Inż. Ląd. t. VII, z 1/1961/.

2. M. Żórawski - "Moving Dynamic Heat Sources in a Viscoelastic Space and Corresponding Basic Solution for Moving Sources" "Arch. Mech. Stos. 2, 11/1961/.
3. M. Żórawski - "Dynamic Nucleus of Thermoelastic Strain in Viscoelastic Space" /Bull. de l'Ac. Pol. Sc., Série Sc. tech., vol. IX, No 2/1961/.
4. R. Hetnarski - "Coupled one-dimensional thermal shock Problem for Small Times" /Arch Mech. Stos. 2, 13/1961/.
5. A. Wilczyński - "Zależność naprężenie - odkształcenie w przypadku prostego rozciągania tworzyw o łańcuchowej budowie cząsteczek"
6. R. Hetnarski - "Rozwiązania podstawowe zagadnienia sprężonego termosprężystości dla przypadku małych czasów".

Na posiedzeniu Sądu Konkursowego w dniu 22.12.61 w składzie prof.dr J. Kuternilch, prof.dr E. Szczepaniak i prof.dr St. Zienba, po rozpatrzeniu prac postanowiono:

- 1/ ze względu na małą liczbę nadesłanych prac przyznać tylko jedną nagrodę.
- 2/ Nagrodę II w wysokości zł. 2.500.- przyznać Andrzejowi Wilczyńskiemu za pracę p.t. "Zależność naprężenie - odkształcenie w przypadku prostego rozciągania tworzyw o łańcuchowej budowie cząsteczek".

Oddział Wrocławski ogłosił konkurs na prace naukowe z dziedziny mechaniki dla członków Oddziału Wrocławskiego.

Wpłynęło 6 prac odpowiadających warunkom regulaminu konkursowego. Zarząd Oddziału na posiedzeniu w dniu 6.11.1961 postanowił podnieść globalną sumę nagród do zł. 10.000.- i ustalił dwa terminy 13.11.61 i 17.11.61

zebrań naukowych Oddziału, na których zgłoszone prace były przez autorów referowane.

Na wspólnym posiedzeniu Sądu Konkursowego i Zarządu Oddziału w dniu 27.11.61 postanowiono nie przyznawać pierwszej nagrody, przyznać natomiast dwie równorzędne drugie nagrody po zł. 3.750.- mgr H. Dorochowi za pracę "Rozwiązanie niektórych zagadnień brzegowych bezmomentowej teorii prostokrotnych powłok sprężystych" i mgr B. Ciołkowi za pracę "Zagadnienia reostateczności płyt". Trzecią nagrodę w wysokości zł. 2.500.- uzyskał dr J. Stańda za pracę "Związki progowe do pomiaru natężenia przepływu w rurociągach o przekrojach prostokątnych".

Planowane konkursy w Oddziałach P.T.M.T.S. na prace naukowe

W roku 1962 zamierzają ogłosić konkursy na prace naukowe Oddziały w Gliwicach, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu.

Planowana tematyka sympozjów naukowych Oddziałów P.T.M.T.S.

w latach 1962 - 1963

/Propozycje prof.dr W. Nowackiego/

1. Warszawa - Fotospężystość i jej zastosowania

Zainteresowane ośrodki badawcze: I.P.F.T., W.A.T., Politechnika Warszawska, Politechnika Krakowska, AGH, I.T.B.

2. Kraków - Mechanika górotworu

Szkoła Krakowska prof.prof. Litwiniszyn, Sakustowicz, Knothe, Lisowski, doc. Golecki, dr Dymek, dr Radzikowski

3. Gdańsk - Zagadnienia Filtracji

Prace rozwijane w Instytucie Inżynierii Wodnej PAN w Gdańsku /inż. Jacenków, doc. Bielski i współpracownicy/ w I.P.P.T. /dr Herczyński, doc. Walden/, w S.G.G.W. oraz w W.S.L. we Wrocławiu /prof. Wierzbicki/.

Zainteresowani w sympozjum kierownicy katedr melioracji i zakłady naukowo - badawcze geologiczne.

4. Łódź - Zagadnienia stateczności sprężystych, sprężyste - plastycznych i lepko-sprężystych układów prętowych, płyt i powłok. Zagadnienia rozwijane w wielu ośrodkach.

5. Gliwice - Zagadnienia termodynamiki technicznej ew. zściśnione do wąskich problemów, jak przewodnictwa i kumulacji cieplnej w ciałach stałych i cieczech. Zainteresowane ośrodki - Gliwice /prof. Ochęduszek, prof. Hobler, dr Szargut/, Warszawa /prof. Stefanowski, doc. Staniszewski/, a także procewnia cieczy i gazów w S.G.G.W.

6. Wrocław - Materia modelowe d. wiganów powierzchniowych

Prace doświadczalne prowadzone są w licznych ośrodkach uczelnianych /Warszawa, Gdańsk, Wrocław/ oraz w instytutach resortowych /I.T.B., Instytut Lotnictwa/.

7. Poznań - Ergonomia sprężyste liniowe i nieliniowe

Kontynuacja zagadnienia, które było tematem poprzedniego sympozjum w Poznaniu, w celu dokonania przeglądu nowych prac z tej dziedziny.

8. Szczecin - Propagacja fal w ciele stałym i ośrodku

akustycznym

Zagadnienia rozwijane głównie w instytutach P.A.N. /I.P.P.T. oraz Instytut Geofizyki P.A.N./.

III. K O N F E R E N C J E N A U K O W E P O Ś W I E -
C O N E M E C H A N I C E

Konferencja szkoleniowa z zakresu teorii plastyczności

Biuro Kształcenia i Doskonalenia Kadr Naukowych P.A.N. zawiadamia, że w okresie 2.04. - 14.04.1962 odbędzie się w Domu Zjazdów i Konferencji w Jabłonnie k/Warszawy Konferencja Szkoleniowa z zakresu teorii plastyczności.

Zadaniem tej konferencji jest zaznajomienie pomocniczych pracowników nauki ze współczesnym stanem wiedzy w zakresie podstaw i zastosowań teorii plastyczności.

Wykłady i seminaria z zakresu teorii plastyczności obejmują zarówno problemy odnoszące się do jej matematycznych podstaw, jak też niektóre problemy zastosowań tej teorii do zagadnień konstrukcji i procesów obróbki plastycznej. Na użytek uczestników wydana będzie drukiem praca zbiorowa pracowników I.P.P.T. P.A.N. wykonana pod kierownictwem prof.dr W. Olszaka.

Zgłoszenia kandydatów spośród pomocniczych pracowników nauki czynnych naukowo bądź zawodowo w dziedzinach wytrzymałości materiałów, mechaniki budowli, metod obróbki plastycznej - zarówno w zakresie badań jak i projektowania - kierować należy do Biura Kształcenia i Doskonalenia Kadr Naukowych P.A.N. do dnia 5 marca 1962 r.

Konferencja szkoleniowa z zakresu dynamiki maszyn

Biuro Kształcenia i Doskonalenia Kadr Naukowych P.A.N. zawiadamia, że w drugiej połowie czerwca b.r. odbędzie się w Domu Zjazdów i Konferencji P.A.N., w Jabłonnie k/Warszawy dwutygodniowa konferencja szkoleniowa z zakresu dynamiki maszyn.

Zadaniem konferencji jest zaznajomienie pomocniczych pracowników nauki z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie dynamiki maszyn.

Wykłady i seminaria obejmują zagadnienia mas wirujących, krytycznych obrotów i drgań giętych wałów, wyważenia sił masowych, dynamiki fundamentów oraz drgań podłużnych prętów.

Wykłady i zajęcia prowadzić będzie w języku czeskim prof. dr J. Kožesník /CSRS/.

Szczegółowe informacje dotyczące programu, daty rozpoczęcia i zakończenia wykładów, jak również skrypt wydany w języku polskim, przesłane będą uczestnikom konferencji w terminie późniejszym.

Zgłoszenia kandydatów spośród pomocniczych pracowników nauki czynnych naukowo bądź zawodowo w dziedzinie dynamiki maszyn i pokrewnych - kierować należy do Biura Kształcenia i Doskonalenia Kadr Naukowych P.A.N. do dnia 5 marca 1962 r.

Konferencje szkoleniowe przy Z.M.O.C. "I.P.P.T. P.A.N.

/Komunikat wstępny/

Sekretariat Naukowy P.A.N. włączył do planu kursów i konferencji szkoleniowych na rok 1962 następujące konferencje:

15 - 27 września 1962 r - konferencja na temat "Zagadnienia szczelin i mieszanych warunków brzegowych w teorii sprężystości" z udziałem prof. T. Sneddon z Glasgow.

1 - 13 października 1962 - konferencja na temat "Wybrane działy teorii sprężystości i jej zastosowań /teoria powłok/" z udziałem prof. L. Sobrero z Triestu.

Październik 1962 - konferencja na temat "Mechanika grun-
tów i ośrodków sypkich" z udziałem prof. dr W. Olszaka
/Warszawa/ oraz dr J. Biarez /Grenoble/ i dr A. Santona
/Grenoble/

w tym samym czasie - konferencja na temat "Ruch falowy
w cieczech" z udziałem prof. dr J. Kravtchenko /Grenoble/.

Kierownictwo naukowe i opiekę nad przebiegiem
tych konferencji sprawować będzie Zakład Mechaniki Ośrod-
ków Ciągłych I.P.P.T. P.A.N.

II-ga Konferencja Drganí Nieliniowych

/Komunikat wstępny/

W dniach 18 - 21 września 1962 r. odbędzie się
w Warszawie II Konferencja Drganí Nieliniowych organizo-
wana przez Polską Akademię Nauk i Czechosłowacką Akade-
mię Nauk. Tematyka konferencji obejmować będzie nielinio-
we problemy teoretyczne i doświadczalne dotyczące ukł-
dów mechanicznych, elektrycznych i regulacji automatycz-
nej.

Komitet Organizacyjny prosi o wstępne zgłosze-
nie uczestników i tytułów referatów w terminie do 1-go
marca 1962 r.

Adres Komitetu Organizacyjnego: W-wa, ul. Święto-
krzyska 21 pok. 234, tel. 6.12.81 wewn. 158.

Dalsze komunikaty podane będą w późniejszym ter-
minie.

Konferencja naukowa Z.M.O.C. I.P.P.T. P.A.N.

/Komunikat wstępny/

Zakład Mechaniki Ośrodków Ciągłych Instytutu
Podstawowych Problemów Techniki P.A.N. organizuje dwa-
nastędną konferencję naukową, która odbędzie się

w czasie od 2-go do 13-go września b.r. w Krynicy.

W konferencji wezmą udział uczeni reprezentujący zagraniczne placówki naukowe.

Tematyka konferencji obejmuje zagadnienia z zakresu teorii sprężystości i teorii plastyczności.

Streszczenia /1 - 3 stron maszynopisu/ prac naukowych należy składać w 3-ech egz. w języku polskim oraz w 2-ech egz. w jednym z języków obcych /angielski, rosyjski/.

Terminarz organizacyjny

1/ zgłaszanie uczestników i tytułów prac do 15.03.62.

2/ nadsyłanie streszczeń prac do 30.04.62.

Adres Komitetu Organizacyjnego: Z.M.O.C. I.P.P.T.
P.A.N. W-wa, ul. Świętokrzyska 21, pok. 415.

IV. K O N G R E S Y N A R O D O W Y C H T O W A -
R Z Y S T W M E C H A N I K I

VI Jugosłowiański Kongres Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej

Jugosłowiańskie Towarzystwo Mechaniki /Jugoslovensko Društvo za Mehaniku/ organizuje w dniach od 4-go do 9-go czerwca 1962 r. VI Jugosłowiański Kongres Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.

Kongres odbędzie się w tym roku w Splicie.

Obrady będą się odbywać w dwóch sekcjach: Mechaniki Ciała Stałego i Mechaniki Cieczonej.

Streszczenia referatów nadsyłać należy do dnia 1-go marca 1962 r. pod adresem:

Jugoslovensko Društvo za Mehaniku p.o.b. 895
Belgrade, Yugoslavia